

Česká zemědělská univerzita v Praze

Provozně ekonomická fakulta

Katedra humanitních věd

Teze bakalářská práce

Drobné církevní stavby

Lenka Novozámská

© 2015 ČZU v Praze

Souhrn

Teoretická část této práce obsahuje popis ztvárnění drobných církevních staveb, které se vyskytují ve výzkumné části. Dále je zde popsána památková péče v České republice a možnost čerpání dotací na jejich údržbu. Památková péče v České republice má i své právní zakotvení zabývá se jí zákon 20/1987 Sb., o státní památkové péči. Ve výzkumné části jsou zpracovány informace o obcích z oblasti Politaví a Ždánického lesa a o jejich drobných církevních stavbách. Každá drobná církevní stavba má svou fotografii umístěnou v příloze této práce. Informace o nich a jejich fotodokumentaci jsem prováděla na základě terénního výzkumu.

Klíčová slova: kříž, boží muka, kaple, památka, památková péče

Cíl a metodika práce

Cílem práce je zmapovat oblast Ždánického lesa a Politaví, zdokumentovat a lokalizovat drobné církevní stavby a pořídít jejich fotografie, dále také posoudit jejich technický stav a zjistit zda je možnost čerpat dotace na provoz těchto staveb.

Použité metody v této práci jsou hlavně práce s literaturou, terénní výzkum a fotodokumentace. Ke zpracování teoretické části budou použity dostupné publikace a oficiální internetové stránky. Terénní výzkum provedu osobním navštívením jednotlivé drobné církevní stavby, jejím posouzením a vlastní fotodokumentací.

Úvod

Některé drobné církevní stavby, jimž je věnována tato práce, zůstávají opomíjeny. Lidé už ani nevědí, že se v jejich okolí něco podobného vyskytuje. V minulosti na místě kde se stala nějaká významná událost, se postavila drobná církevní stavba a toto místo se stalo pro lidi posvátným a pečlivě udržovaným. Dnes se už na tyto drobné církevní stavby nehledí, tak jako dříve. Také už nemají takový význam pro lidi. To způsobilo i chátrání a mizení těchto malých staveb. Člověk, který se zastaví u nějaké této stavby, nepátrá po jejím významu. Při zpracovávání této práce se několikrát stalo, že i lidé, kteří žijí nedaleko těchto drobných staveb, nemají o nich ani tušení. Byla by škoda, kdyby tyto stavby, které vypráví různé příběhy, byly zapomenuty a zanikly ve světlech monumentálních katedrál a honosných kostelů, o kterých lidé vědí a nelze je přehlédnout.

Závěr

Touto prací jsem chtěla seznámit čtenáře s problematikou a různými typy drobné církevní architektury a to především s těmi, které se vyskytují v oblasti Politaví a Ždánického lesa a zároveň jim přiblížit tuto oblast.

Při zpracovávání této práce byly použity informace o celkem 43 objektech drobné církevní architektury umístěných v 6 obcích Jihomoravského kraje. Převážně se jednalo o kříže různého typu, dále to byly sochy a sousoší světců, především Jana Nepomuckého. Celé je to doplněné kaplemi a božími muky. V teoretické části jsou popsány jednotlivé typy drobných církevních staveb, památková péče v České republice a nakonec i druhy dotací, které poskytuje Ministerstvo kultury.

V terénním výzkumu jsou na mapách lokalizovány všechny tyto stavby. Ze všech získaných dat jsou vytvořena grafická zobrazení usnadňující přehled o struktuře drobných církevních staveb v obcích, o jejich technickém stavu i o poměru objektů zapsaných v Ústředním seznamu kulturních památek ČR. Je zde také ukázka toho, že i když je objekt zapsán jako kulturní památka, nemusí být také v lepším technickém stavu.

Tato práce obsahuje i návrh, jak zvýšit povědomí o této drobné církevní architektuře a zároveň zlepšit jejich technický stav.

Oblast Politaví a Ždánického lesa je rozsáhlá a práce mapuje pouze její část. Tyto stavby jsou svědky historie a umu lidské dovednosti a odráží kulturu daného místa. Tuto architekturu je nutno zachovat a věnovat jim náležitou péči i do budoucna, aby nezmizely z podvědomí obyvatelstva. Pro jejich zachování je nutné najít dostatek finančních prostředků na jejich obnovu a údržbu, tak aby se zachovaly pro další generace, které si budou uvědomovat jejich samotnou existenci, a tím bude naplňován jejich odkaz.

Zdroje

BLAŽÍČEK, Ondřej J. *Slovník památkové péče: Terminologie-Morfologie-Organizace*. 1. vyd., Praha: Sportovní a turistické nakladatelství, 1962. – 239 s.

ZIEHR, Wilhelm. *Kříž: Symbol, zobrazování, význam*. Kostelní Vydří: Karmelitánské nakladatelství, 1997. – 239 s. ISBN 80-7192-288-9

Ministerstvo kultury [online] [cit. 2014-10-23]. Dostupný z <http://www.mkcr.cz/cz/kulturni-dedictvi/pamatkovy-fond/odbor-pamatkove-pece/pamatkova-pece-v-cr-18035/>